

**Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

2007

V. volební období

299

VLÁDNÍ NÁVRH

zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2008

ZÁKON

ze dne 2007

o státním rozpočtu České republiky na rok 2008

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

(1) Celkové příjmy státního rozpočtu České republiky na rok 2008 (dále jen „státní rozpočet“) se stanoví částkou 1 036 510 540 000 Kč. Celkové výdaje státního rozpočtu se stanoví částkou 1 107 310 540 000 Kč. Schodek státního rozpočtu činí 70 800 000 000 Kč. Schodek státního rozpočtu bude vypořádán těmito financujícími položkami:

- a) zvýšením stavu státních dluhopisů do výše 60 032 364 000 Kč,
- b) zvýšením stavu přijatých dlouhodobých úvěrů do výše 10 195 527 000 Kč,
- c) změnou stavu na účtech státních finančních aktiv, a to snížením o 572 109 000 Kč.

(2) Úhrnná bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu je obsažena v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(3) Celkový přehled příjmů státního rozpočtu podle kapitol je uveden v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

(4) Celkový přehled výdajů státního rozpočtu podle kapitol je uveden v příloze č. 3 k tomuto zákonu.

(5) Ukazatele státního rozpočtu podle kapitol jsou uvedeny v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

(6) Výdaje státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku jsou uvedeny v příloze č. 5 k tomuto zákonu.

(7) Ve státním rozpočtu jsou obsaženy finanční vztahy k rozpočtu Evropské unie, a to očekávané příjmy z rozpočtu Evropské unie v celkové výši 76 044 899 000 Kč a odvody a příspěvky do rozpočtu Evropské unie v celkové výši 30 193 000 000 Kč. Tyto ukazatele jsou uvedeny v příloze č. 2 a v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

(8) Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů, s výjimkou hlavního města Prahy, a to příspěvky v celkové výši 1 118 457 000 Kč jsou obsaženy v příloze č. 6 k tomuto zákonu.

(9) Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí, s výjimkou hlavního města Prahy, v úhrnech po jednotlivých krajích, a to dotacemi a příspěvky v celkové výši 8 749 593 000 Kč jsou obsaženy v příloze č. 7 k tomuto zákonu.

(10) Ve státním rozpočtu je obsažen finanční vztah k rozpočtu hlavního města Prahy, a to příspěvky v celkové výši 675 974 000 Kč uvedenými v příloze č. 8 k tomuto zákonu.

(11) Postup pro stanovení výše příspěvku na výkon státní správy jednotlivým obcím a hlavnímu městu Praze je uveden v příloze č. 9 k tomuto zákonu.

(12) Pojistná kapacita Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a. s. se stanoví ve výši 120 000 000 000 Kč.

§ 2

(1) Ministr financí se zmocňuje zajistit, aby prostředky státních rozpočtů na roky 2002 až 2007, které byly poskytnuty krajům a prostřednictvím krajů obcím na řešení povodňových škod vzniklých v roce 2002 nebo vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření a nebyly vyčerpány do 31. prosince 2007, byly těmito kraji a obcemi použity v roce 2008 ke stejným účelům, na které byly vyčleněny v letech 2002 až 2007.

(2) Ministr financí se zmocňuje zvýšit ukazatele „Výdaje celkem“, „Transfery na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku“ a „Transfery na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření“, rozpočtované v kapitole Operace státních finančních aktiv, o prostředky, které nebyly v roce 2007 vyčerpány z prostředků určených na stejné účely. O toto zvýšení se zvyšují i celkové rozpočtované výdaje státního rozpočtu a snižují stavy na účtech státních finančních aktiv.

(3) Ministr financí se zmocňuje překročit ukazatele „Výdaje celkem“ a „Transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně“ rozpočtované v kapitole Všeobecná pokladní správa, v návaznosti na zvýšení příjmů kapitoly Operace státních finančních aktiv o částku vyčíslenou a převáděnou za rok 2007 do státních finančních aktiv podle § 36 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. O toto překročení se zvyšují i celkové příjmy a výdaje státního rozpočtu a mění se financující položka „Zvýšení stavu státních dluhopisů“ uvedená v § 1 odst. 1 písm. a) a financující položka „Změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ uvedená v § 1 odst. 1 písm. c).

§ 3

Závazná pravidla poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích v roce 2008 a způsobu kontroly jejich využití jsou uvedena v příloze č. 10 k tomuto zákonu.

§ 4

Závazná pravidla poskytování finančních prostředků v oblasti vod v roce 2008 a způsobu kontroly jejich užití jsou uvedena v příloze č. 11 k tomuto zákonu.

§ 5

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2008.

Důvodová zpráva

k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2008

Obecná část

Návrh zákona o státním rozpočtu legislativně zabezpečuje základní dokument finanční a rozpočtové politiky vlády České republiky. Finanční a rozpočtová politika vlády České republiky na rok 2008 je podrobně popsána ve „Zprávě k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2008“, která je součástí doprovodného materiálu, číselně je pak doložena i dalšími podkladovými materiály.

Návrh státního rozpočtu na rok 2008 je předkládán jako schodkový v objemu příjmů 1 037 mld. Kč a v objemu výdajů 1 107 mld. Kč.

Příjmy státního rozpočtu jsou tvořeny zejména z daní, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a nedaňovými příjmy včetně kapitálových. Součástí daňových příjmů je 25 % výnosu cel, který podle práva Evropských společenství zůstává ponechán členským státům na úhradu nákladů spojených s jejich výběrem. Součástí příjmů státního rozpočtu jsou dále peněžní prostředky poskytnuté z rozpočtu Evropské unie na realizaci politik Evropské unie, tj. zejména prostředky ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu, od roku 2007 nově i Evropského zemědělského záručního fondu, Evropského rybářského fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

Výdaji státního rozpočtu jsou zejména výdaje organizačních složek státu včetně příspěvků příspěvkovým organizacím, které zabezpečují funkce státu, dotace a příspěvky krajům a obcím, státním fondům, dotace podnikatelským subjektům, nestátním neziskovým organizacím a výdaje související s dluhovou službou. Součástí výdajů státního rozpočtu jsou i odvody peněžních prostředků vlastních zdrojů Evropských společenství, prostředky na zajištění národního předfinancování a spolufinancování projektů a programů, které jsou financovány ze zdrojů Evropské unie, např. Fondu soudržnosti, Evropského rybářského fondu a příspěvek do Výzkumného fondu pro uhlí a ocel do rozpočtu Evropské unie.

Z hlediska práva Evropských společenství je legislativní úprava této oblasti ponechána v pravomoci členských států s tím, že musí respektovat závazky vyplývající z členství České republiky v Evropské unii.

Jedním z těchto závazků je i povinnost členských států vyvarovat se nadměrných schodků veřejných financí, která vyplývá ze Smlouvy o založení evropských společenství. Její dodržování je zasazeno do širšího rámce koordinace fiskálních politik členských států. V případě nadměrného schodku vstupuje členský stát do tzv. procedury při nadměrném schodku, kdy je jeho fiskální politika pod drobnohledem orgánů Evropské unie. Česká republika je v této proceduře již od svého vstupu, neboť její rozpočet v roce 2003 a i fiskální záměry vlády prezentované v prvním Konvergenčním programu na roky 2004 – 2007 přesahovaly referenční tříprocentní hranici. Termín pro odstranění nadměrného schodku byl stanoven na rok 2008.

Česká republika v letech 2004 – 2006 dosahovala nižších deficitů vládního sektoru, než činily fiskální cíle stanovené v Konvergenčním programu¹. Hlavními faktory plnění fiskálních cílů byly na příjmové straně lepší než očekávaný ekonomický vývoj a na straně výdajů převody prostředků do rezervních fondů, které zlepšily výsledky v uvedených letech, ovšem zatížily veřejné finance rizikem jejich utrácení v letech následujících. Navzdory ekonomicky příznivému období však nebyla provedena opatření, která by zlepšila pozici veřejných financí ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Opakovaně byly překročeny schválené výdajové rámce a vyšší než očekávané příjmy byly využity z větší části k navýšení výdajů než na snížení deficitu. V důsledku porušování principů fiskálního cílení v letech 2005 a 2006 a schválení řady zákonů s negativními rozpočtovými dopady před volbami v roce 2006 se v roce 2007 poprvé očekával deficit na úrovni 3,9 % HDP, která výrazně překračoval původně stanovený cíl 3,3 % HDP.

Nedodržení stanovené strategie vedlo ke kritice ze strany Evropské unie. Na základě aktualizace Konvergenčního programu z března 2007 a prognózy hospodářského vývoje vydala Rada ECOFIN dne 10.7.2007 Stanovisko, ve kterém bylo České republice doporučeno omezit zhoršování deficitu v roce 2007 a dodržet rok 2008 jako termín pro odstranění

---

¹ Všechny údaje o vládním deficitu, které se vztahují k plnění závazků vůči EU, Konvergenčnímu programu a plnění maastrichtských konvergenčních kritérií, jsou vyjádřeny v metodice ESA 95.

nadměrného deficitu. Na něj navázalo současně přijaté Rozhodnutí, že Česká republika nečiní dostatečné kroky k odstranění nadměrného deficitu v odsouhlasené lhůtě.

Návazně Rada v nejbližších dnech vydá nová doporučení, v nichž Českou republiku vyzve, aby učinila takové kroky, které zajistí odstranění nadměrného deficitu (tzn. vládní deficit pod 3% HDP) důvěryhodným a udržitelným způsobem do roku 2008 a do 6 měsíců ji o navržených krocích informovala. Předkládaný rozpočet na tuto situaci již reaguje a v souladu s výše uvedenými požadavky zajišťuje takový deficit, který umožní ukončení procedury při nadměrném schodku v požadovaném původním termínu, tj. v r. 2008.

Aktualizace Konvergenčního programu, která bude zpracovávána v listopadu 2007, bude vycházet důsledně z návrhu státního rozpočtu a jeho střednědobého výhledu. Návrh státního rozpočtu coby základního nástroje rozpočtové politiky reflektuje potřebu předložit Konvergenční program, který bude v roce 2008 cílit deficit vládního sektoru v metodice ESA 95 na úrovni 3,0 % HDP nebo nižší.

Dodržení navrhované cesty snižování schodku veřejných financí, kterou si Česká republika sama stanovuje v Návrhu státního rozpočtu na r. 2008 a navazujícím návrhu Střednědobého rozpočtového výhledu na r. 2009 - 2010 a které bude prezentovat i ve svém Konvergenčním programu, je z mezinárodněpolitického hlediska věcí důvěryhodnosti země. Ačkoli Česká republika, jako členský stát, na který se vztahuje výjimka na zavedení společné měny, zatím nemůže být vystavena sankcím, mohlo by jí být případně pozastaveno čerpání prostředků z Fondu soudržnosti. Neplnění vytyčených rozpočtových cílů může vést také ke snížení ratingu mezinárodními ratingovými agenturami, což může mít v důsledku negativní vliv též na náklady obsluhy dluhu a na vývoj finančního trhu a zvýšit rizika fluktuace kurzu měny.

Dalším ze závazků České republiky vyplývajících z členství v Evropské unii je přijetí eura. Jednou z podmínek pro ukončení výjimky ohledně přijetí euro a plnou participaci v hospodářské a měnové unie je, že členský stát se nesmí nacházet v proceduře nadměrného schodku, tedy že plnění konvergenční kritéria vládního deficitu. Navrhovaný státní rozpočet cílí v r. 2008 snížení vládního deficitu pod 3 % HDP (v ESA 95) a představuje tak první krok k jeho dalšímu udržitelnému snižování. Je tedy i prvním krokem ke splnění jedné z nutných podmínek pro přijetí společné měny.

Návrh zákona je v souladu s vyhlášenými mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky a je rovněž v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Dopady na státní rozpočet se neuvádějí, což vyplývá z charakteru zákona.

Zvláštní část

K § 1:

Státní rozpočet se navrhuje se schodkem ve výši 70,8 mld. Kč. V navrhovaném ustanovení jsou obsaženy základní údaje o příjmech a výdajích státního rozpočtu a jeho finančních vztazích k rozpočtu Evropské unie, rozpočtům krajů, obcí a hl. m. Prahy.

Součástí finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu Evropské unie jsou jím přijímané peněžní prostředky z rozpočtu Evropské unie a odvody peněžních prostředků vlastních zdrojů Evropských společenství a příspěvek do Výzkumného fondu pro uhlí a ocel do rozpočtu Evropské unie.

Součástí návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2008 jsou finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů, obcí a hl. m. Prahy. Podoba návrhu finančních vztahů pro rok 2008 se nemění.

Obsahem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů je pouze příspěvek na výkon státní správy (s vyčleněním příspěvku na jednotky sborů dobrovolných hasičů). Ve finančních vztazích státního rozpočtu k rozpočtům obcí jsou obsaženy příspěvek na školství, dotace na vybraná zdravotnická zařízení, příspěvek na výkon státní správy a dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím. Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy obsahuje příspěvek na školství a příspěvek na výkon státní správy (s vyčleněním příspěvku na jednotky sborů dobrovolných hasičů).

Na základě ustanovení § 4 odst. 5 zákona č. 58/1995 Sb. je pro Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. stanovena výše pojistné kapacity.

K § 2:

K odstavci 1:

Předmětné ustanovení se navrhuje pro případy, kdy se následky povodní roku 2002 a 2006 nestihnou napravit do konce roku 2007. Jedná se o zůstatky nevyčerpaných mimořádných účelových finančních prostředků, které byly poskytnuty krajům a obcím dle rozhodnutí vlády České republiky na řešení povodňových škod vzniklých v roce 2002 a 2006. Ministr financí se zmocňuje zajistit, aby kraje a obce, pokud mají tyto prostředky na svých bankovních účtech, si je ponechaly a použily je v roce 2008 k účelům, na které byly určeny.

K odstavci 2:

V roce 2007 se očekává nedočerpání účelových prostředků vyčleněných zvláštními zákony na vyjmenovaný účel. V zájmu zajištění plynulého financování se v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech navrhuje, aby mohly být o prostředky nespotřebované v roce 2007 zvýšeny závazné ukazatele kapitoly Operace státních finančních aktiv.

K odstavci 3:

Tento převod je uložen v § 36 odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech. Vyčíslené prostředky, resp. výše kladného salda důchodového pojištění, budou jako výdaj kapitoly Všeobecná pokladní správa rozpočtově zařazené na položku rozpočtové skladby 5318-neinvestiční transfery prostředků do státních finančních aktiv a bankovním převodem po projednání státního závěrečného účtu za předchozí rok Poslaneckou sněmovnou poukázány ve prospěch příjmového účtu kapitoly Operace státních finančních aktiv jako „Ostatní příjmy kapitoly Operace státních finančních aktiv“ rozpočtově zařazené na podseskupení položek rozpočtové skladby 411-neinvestiční přijaté dotace od veřejných rozpočtů ústřední úrovně. Navazující financující operací (spočívající v převodu prostředků z financujícího účtu kapitoly Operace státních finančních aktiv nazvaného „Financování ze státních finančních aktiv“ ve prospěch „Zvláštního účtu důchodového pojištění“) budou tyto prostředky převedeny do státních finančních aktiv.

Provedení této operace neovlivní výši schodku, neboť půjde o souvztažné zvýšení příjmů i výdajů státního rozpočtu o stejnou částku, vyvolá však problémy s dodržáním výdajového rámce a ovlivní výši státního dluhu vykázanou ke konci roku.

K § 3:

Součástí zákona o státním rozpočtu je příloha „Závazná pravidla poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích v roce 2008 a způsobu kontroly jejich využití“. Důvodem pro to je ustanovení § 46 odst. 5 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), které stanoví, že „Vláda připraví každoročně závazná pravidla poskytování finančních příspěvků a způsobu kontroly jejich využití, která jsou přílohou státního rozpočtu.“.

K § 4:

Součástí zákona o státním rozpočtu je příloha „Závazná pravidla poskytování finančních prostředků v oblasti vod v roce 2008 a způsobu kontroly jejich užití.“ Důvodem pro to je ustanovení § 102 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), které stanoví, že „Vláda připraví každoročně závazná pravidla poskytování finančních prostředků a způsobu kontroly jejich užití, která jsou přílohou státního rozpočtu.“.

V Praze dne 19. září 2007

předseda vlády

Ing. Mirek Topolánek, v. r.

ministr financí

Ing. Miroslav Kalousek, v. r.